

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсового проекту з дисципліни

«ТЕХНОЛОГІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для здобувачів, які навчаються за рівнем вищої освіти «бакалавр»

напрямок підготовки 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм»

спеціалізація «Туризм»

Харків – 2020

Друкується за рішенням
Вченої ради навчально-
науково-виробничого центру
НУЦЗ України
Протокол від 31.08.2020 р. № 1

Укладач Грабар Н.С.

Грабар Н.С. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Технології туристичної діяльності» для підготовки здобувачів, які навчаються за рівнем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», спеціалізація «Туризм» / Н.С. Грабар. – Х. : НУЦЗУ, 2020. – 42 с.

Наведено вимоги до написання, оформлення та захисту курсового проекту на кафедрі менеджменту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України з дисципліни «Технології туристичної діяльності». Надані теми курсового проекту, методика його виконання та рекомендований перелік джерел.

Для здобувачів, які навчаються за рівнем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», спеціалізація «Туризм».

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Тема курсового проекту.....	6
2. Обов'язки керівника курсового проекту та здобувача вищої освіти, який його виконує.....	7
2.1. Обов'язки керівника.....	7
2.2. Обов'язки здобувача.....	8
3. Вимоги до структури та змісту курсового проекту.....	9
3.1. Загальні положення.....	9
3.2. Структура курсового проекту.....	9
3.3. Вимоги до змісту курсового проекту.....	10
4. Технічні вимоги до оформлення курсового проекту.....	17
4.1. Загальні вимоги.....	17
4.2. Нумерація.....	18
4.3. Ілюстрації.....	19
4.4. Таблиці.....	20
4.5. Формули.....	22
4.6. Посилання.....	23
4.7. Переліки.....	24
4.8. Додатки.....	25
4.9. Список використаних джерел.....	25
4.10. Правила цитування.....	26
5. Захист курсового проекту.....	27
5.1. Підготовка до захисту курсового проекту.....	27
5.2. Процедура захисту курсового проекту.....	27
5.3. Критерії оцінювання курсового проекту.....	28
6. Рекомендований перелік тем для написання курсового проекту.....	31
7. Рекомендований перелік джерел для написання курсового проекту.....	32
Додатки.....	35

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Технології туристичної діяльності» посідає провідне місце в системі підготовки фахівців у туристичній галузі та виконує таке важливе завдання, як дослідження загальних закономірностей й принципів розвитку інноваційних технологій в туризмі, які є одним з ключових факторів успіху для підприємств цієї сфери.

Курсовий проект (далі – КП) є одним із видів індивідуальних завдань і виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти (далі – здобувач) за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання і набування вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Виконання КП з дисципліни «Технології туристичної діяльності» передбачено робочим навчальним планом спеціальності 242 «Туризм» в 5 семестрі і є обов'язковою частиною роботи здобувача при опануванні даної дисципліни.

Мета виконання КП полягає у застосуванні набутих у процесі навчання теоретичних знань і практичних навичок для самостійного розв'язання конкретного актуального завдання на підставі критичного аналізу та узагальнення існуючої інформації, проведення власних досліджень і формулювання прикладних рекомендацій.

Завданнями з виконання КП є:

- систематизація, закріплення й поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами в ході вивчення дисципліни;
- використання вмінь і навичок формулювання, описання і розв'язання теоретичних і практичних питань;
- розвиток умінь науково-дослідної діяльності;
- використання навичок самостійної роботи з літературними

джерелами, нагромадження і перероблення інформації з проблеми, аналізу різноманітної емпіричної інформації, її статистичного і комп'ютерного опрацювання;

— аналіз та комплексна оцінка нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів; запровадження інноваційного туристського продукту, використання інформаційних технологій в його формуванні, обслуговуванні туристів, що зумовить створення необхідних умов для сталого розвитку туристських підприємств, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності туристських послуг на рівні міжнародних стандартів;

— використання нагромадженого в Україні та за кордоном передового досвіду зі спеціальності.

У процесі виконання КП здобувач показує свою освіченість за фахом, здатність самостійно вирішувати фахові завдання, уміння працювати з науковою літературою, нормативною документацією, комп'ютерною технікою, програмним забезпеченням; здібність аналізувати отримані результати, робити правильні висновки й узагальнення, уміння використовувати сучасні методи наукових досліджень.

Підготовка й захист КП сприяють виявленню у здобувачів навичок науково-дослідної діяльності, глибокому й всебічному оволодінню знаннями з обраної спеціальності.

КП є самостійним дослідженням за обраною темою. До здобувачів пред'являються такі вимоги: вільне володіння матеріалом; вміння відбору та систематизації літературних джерел, що стосуються досліджуваної теми; уміння правильно оформити роботу; мати уявлення про позиції вчених з обраної теми дослідження; уміння обґрунтовувати висновки по зібраному матеріалу. Отже, виконання КП є способом опанування певними знаннями і практичними навичками.

Написання КП з дисципліни «Технології туристичної діяльності» сприяють ефективному застосуванню набутих знань з інноваційних технологій у сфері туристичної діяльності при вирішенні загальних і

специфічних завдань у створенні необхідних умов для сталого розвитку туристських підприємств, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності туристських послуг, відповідність туристського продукту потребам і інтересам різних груп споживачів.

1. ТЕМА КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

Орієнтовна тематика КП визначається кафедрою менеджменту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України (далі – ННВЦ НУЦЗУ) та повинна відповідати завданням навчальної дисципліни «Технології туристичної діяльності», має бути актуальною і тісно пов'язаною із розв'язанням практичних фахових завдань.

Відповідно до тематики КП здобувач за номером у списку в журналі академічної групи обирає адміністративно-територіальну область або туристський регіон України. Перелік наведено у Додатку А. Отже, тема КП має бути такою: «Технологія туристичної діяльності на туристичному підприємстві «.....». _____».

із Додатку А

Обговорення тем КП здобувачів та призначення керівників здійснюються на засіданні кафедри менеджменту ННВЦ НУЦЗУ та затверджуються її рішенням. Здобувачу може надаватися право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку (наведено у розділі 6). Здобувач також може запропонувати свою тему КП після їх оголошення кафедрою.

Назва КП має бути інформативною, лаконічною, відповідати обраній темі та суті досліджуваної проблеми (завдання), вказувати на мету та завершеність досліджень. Стилiстичне формулювання назви теми повинно бути ретельно проаналізовано. Тема має бути сформульована в одному розповідному реченні (не більше 12 слів). У назві теми не бажано використовувати ускладнену термінологію. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Дослідження деяких аспектів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» – надмірно узагальнені формулювання не відображають суті питання. Наприклад, формулювати тему можна наступним чином: «Технологія збуту туристичного продукту».

При написанні КП здобувач повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі його результати.

2. ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА КУРСОВОГО ПРОЕКТУ ТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКИЙ ЙОГО ВИКОНУЄ

2.1. Обов'язки керівника

Керівниками КП, як правило, призначають наукових / науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни загально-професійної підготовки. В процесі своєї роботи керівник КП вивчає становище та перспективи розвитку науки за своєю спеціальністю, рекомендує необхідну літературу та надає методичні рекомендації. Також він проводить бесіди із здобувачами по узгодженню структури та етапів виконання КП, здійснює безпосереднє, систематичне керівництво розробкою всіх структурних елементів КП, розвиваючи при цьому у здобувача навички самостійної роботи, творчі здібності та ініціативу.

Основною формою керівництва КП є індивідуальна консультація. Керівник КП консультує здобувача з питань, які виходять за межі навчальної дисципліни, рекомендує доступні літературні джерела. Ті питання, що достатньо розкриті в літературі, керівник рекомендує здобувачу проробити самостійно.

Також керівник КП здійснює систематичну перевірку відповідності ходу роботи здобувача графіку і плану виконання КП, розглядає виконану частину роботи, звертає увагу на недостатню глибину опрацьованих питань. Перевіряє розділи КП по мірі їх підготовки з метою недопущення помилок, які можуть привести до невиконання задач, надлишкове збільшеного обсягу, зниженого наукового рівня проекту.

Отже, керівник КП:

- разом із здобувачем визначає та уточнює тему КП;
- формулює мету і завдання КП;
- у разі необхідності коригує графік і план виконання КП;
- рекомендує здобувачу необхідну наукову та спеціальну літературу за

темою роботи;

- проводить консультації за встановленим графіком;
- контролює підготовку КП, терміни та якість виконання окремих розділів і роботи в цілому;
- перевіряє КП і допомагає здобувачу підготуватись до його захисту.

2.2. Обов'язки здобувача

Здобувачу надається право вибору теми КП з урахуванням рекомендацій наукових / науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни загально-професійної підготовки. Студент може запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням її розробки для відповідної галузі.

Якщо студент не проявив необхідної ініціативи з вибору тем в указаний термін, завідувач кафедри менеджменту ННВЦ НУЦЗУ закріплює тему КП за здобувачами на свій погляд, але з урахуванням індивідуальних особливостей та ступенем їх підготовки.

На протязі першого етапу підготовки здобувач складає план виконання КП та передає його на розгляд і затвердження керівникові КП.

Здобувач усебічно, на високому науковому рівні вирішує всі питання плану, а також вказівки і рекомендації керівника КП.

3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

3.1. Загальні положення

КП вимагає від здобувача освоєння елементів науково-дослідної роботи. Після одержання теми КП здобувач разом з керівником складають графік і план виконання КП.

Робота ведеться в такій послідовності:

- аналітичний огляд – пошук необхідної літератури, її вивчення, аналіз, конспектування та написання власне роботи;
- формування висновків роботи;
- оформлення роботи згідно вимог;
- публічний захист КП.

Роботу потрібно здати керівнику на перевірку не пізніше ніж за 10 днів до його захисту.

За прийняті в роботі рішення, достовірність наведених даних, правильність висновків і пропозицій, а також за належне оформлення та представлення роботи у встановлений термін відповідає здобувач, як автор курсового проекту.

2.2. Структура курсового проекту

Структура та оформлення КП дають змогу донести до читача ідею дослідження, його результати та висновки. Традиційно структура КП містить:

- титульний аркуш (Додаток Б);
- зміст (Додаток В);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за наявності);
- вступ (Додаток Г);
- текстову частину, що містить всі розділи згідно плану (3 розділи);
- висновки (після розділів та загальні);
- список використаних джерел (до 20 джерел);

- додатки (якщо такі необхідні).

3.3. Вимоги до змісту курсового проекту

Титульний аркуш

Титульний аркуш є першим аркушем КП. Його виконують згідно зразка, який наведено у додатку Б.

На титульному аркуші зазначають:

- найменування навчального закладу, структурного підрозділу, у склад якого входить кафедра, та назву кафедри;
- назву дисципліни;
- тему курсового проекту;
- прізвище, ініціали, курс та групу студента;
- посаду, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали керівника;
- позначки для виставлення оцінки за виконання курсового проекту (національна шкала, кількість балів, оцінка ECTS);
- прізвище та ініціали членів комісії;
- місто і рік.

Зміст

Зміст роботи розташовують безпосередньо після титульного аркуша КП.

До змісту включають:

- вступ;
- послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки);
- висновки;
- назви додатків і номери сторінок, з яких починаються розділи та інші структурні елементи.

Зразок змісту наведено у Додатку В.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншому формулюванні, послідовності і

співпідпорядкованості в порівнянні з заголовками в тексті не можна.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів

Умовні позначення, які використовуються при написанні КП повинні бути наведеними на окремому аркуші перед основним змістом з позначеннями в скороченій та повній формах. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подають у роботі окремим списком перед вступом (за необхідності). Перелік друкують двома колонками, в яких зліва в алфавітному порядку наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Вступ

Вступ розташовують на окремій сторінці. У ньому слід коротко викласти оцінку сучасного стану питання – підкреслити його *актуальність, значущість*. Далі визначається *мета* та завдання роботи, які формуються на основі аналізу літературних джерел і постановки актуальності теми. Формулювати завдання слід точно і чітко, оскільки опис їх вирішення повинен становити зміст розділів роботи. Заголовки розділів роботи визначаються саме при формулюванні завдань дослідження. Як правило, *формулюються 3-4 завдання*.

Далі визначається об'єкт та предмет дослідження. При цьому *об'єкт дослідження* є процесом або явищем, що породжує проблемне питання, обране для вивчення. *Предмет дослідження* конкретизує проблемне питання в межах об'єкта дослідження і підлягає безпосередньому вивченню в роботі. Саме на нього спрямована увага здобувача, оскільки предмет дослідження визначає тему КП, яка подається на титульному аркуші як її назва.

У роботі перелічуються *методи дослідження*, які подають у зв'язку зі змістом роботи, коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Серед найпоширеніших можна назвати такі методи: порівняння, абстрагування, аналіз і синтез, аналогії. Крім того, серед основних методів можуть бути застосовані загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, основу яких становлять системний аналіз, історичний і діалектичний методи, індукція й дедукція, аналіз і синтез, абстрагування, моделювання, прогнозування, експертиза тощо.

У вступі слід розкрити наукову новизну та практичну значимість КП.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 2-3 аркуші.

Текстова частина

Текстова частина КП складається з 3-х розділів, які, у свою чергу, складаються з підрозділів, яких у роботі має бути не менше 2-х. Кожний розділ слід починати з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів. Метою виконання цієї частини КП є перевірка вміння здобувача аналізувати отримані дані, співвідносити різні показники тощо.

Матеріал в роботі має подаватися послідовно, відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів. У кожному з розділів висвітлюється самостійне питання, а у кожному підрозділі – окрема частина цього питання.

У ***першому розділі*** КП подається загальна характеристика туристичного підприємства. на підставі вивчення літературних джерел окреслюють основні особливості географічного положення обраного регіону дослідження.

У ***другому розділі*** роботи визначаються дії туристичного підприємства в процесі формування нового туристичного маршруту з оформленням всієї необхідної технологічної документації.

У ***третьому розділі*** роботи визначаються особливості технологій в процесі реалізації за різними каналами збуту розробленого туру з оформленням відповідної технологічної документації.

Також необхідно розробити новий вид туристського продукту (туру або екскурсії по регіону). Для прикладу в даних рекомендаціях наводиться послідовність розрахунку нового туру. Послідовність дій і розрахунки з організації екскурсії ідентичні. Наприклад, підрозділи можуть мати такі назви: «Формування програми та обчислення економічних показників туру» або «Формування програми туру і прямих витрат на його організацію». Тут необхідно скласти програму туру, коротко описати об'єкти туристської привабливості за маршрутом подорожі та визначити екскурсії, які входитимуть

до вартості туру, а також ті, що пропонуватимуться факультативно; розрахувати вартість проживання в засобах розміщення за весь тур; визначити собівартість екскурсій, які входять до туру.

Отже, завданням третього розділу є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій щодо удосконалення предмета дослідження на базі основних теоретичних положень, методичного інструментарію, що викладені у попередніх розділах роботи. Відтак, здобувачем робиться спроба надати рекомендації, обґрунтовуючи свої думки.

В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведеної у розділі інформації. Висновки починають зі слів «Таким чином...», «Отже...», «Відтак...», «Наприкінці відзначимо, що...», після яких подається стислий підсумок викладених фактів. Висновки після кожного розділу в переробленому та більш систематизованому і узагальненому вигляді у подальшому увійдуть до заключної частини «Висновки».

Висновки

Висновки є завершальною частиною КП. У стислій формі викладаються основні положення, а також стисло рекомендації та пропозиції наукового та практичного характеру (тезисне) щодо подальшого вдосконалення досліджуваного напрямку, що були запропоновані у третьому розділі.

Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати такі слова та вислови, як «проаналізовано...», «встановлено...», «виявлено...», «що дало змогу...», «доведено...», «показано...», «досліджено...», «розроблено...», «отримано...», «запропоновано...», «рекомендовано...», «вважається за доцільне...» та ін.

Висновки повинні відповідати поставленим на початку роботи завданням.

Обсяг загальних висновків складає 2-3 аркуша.

Список використаних джерел

У списку використаних джерел літературу слід подавати в алфавітному

порядку. Список використаних джерел має складати не менше 20 одиниць.

У список використаних джерел вносять всі використані джерела інформації: підручники, навчальні посібники, довідники, монографії, періодичні видання (журнали, газети), наукові праці відповідних організацій, стандарти, каталоги, нормативно-технічні документи, авторські свідоцтва, патенти електронні джерела та ін.

Кожний розділ курсової роботи повинен містити заповнену технологічну документацію у послідовності до технологічних процесів, які розглядаються (див. додатки А - Г). Окрім наведених у додатках документах в курсовій роботі повинні бути представлені наступні документи:

- програма перебування;
- транспортний маршрут з використанням карт чи інших джерел;
- приклади проектів угод: з постачальниками туристичних послуг, агентської угоди, договору про туристичне обслуговування;
- рекламні матеріали.

Важливою частиною курсової роботи є таблиці та графічні матеріали. Таблиці, у яких систематизована статистична інформація, та малюнки, що вміщують різноманітні графічні ілюстрації (діаграми, схеми, графіки), мають позначатися в межах роботи арабськими цифрами; розміщуються вони після першого посилання на них у тексті (посилання мають бути на всі таблиці та малюнки). Таблиці та малюнки повинні мати назви, що відповідають їх змісту.

Додатки

Додатки подаються наприкінці роботи. В них вміщують матеріал, який доповнює текст КП, та який має великий обсяг, або, якщо включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу.

Додатками можуть бути:

- графічний матеріал;
- таблиці, що доповнюють основний текст;
- розрахунки;
- оригінали фотографій;

- ілюстрації допоміжного характеру та інші матеріали.

4. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

4.1. Загальні вимоги

КП містить текстову частину, рисунки, таблиці, формули, які оформлюють на аркушах формату А4 (210х297 мм).

Обсяг КП має бути від 30 до 35 сторінок машинописного тексту. У зазначений обсяг не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які займають усю сторінку. Але всі сторінки зазначених елементів магістерської роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Набір тексту роботи та її друк здійснюються за допомогою комп'ютера (найкраще в редакторі Word 6.0 або у пізніших версіях) на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через *1,5 міжрядкових інтервали* до тридцяти рядків на сторінці (приблизно по 60 знаків у рядку) з використанням стандартного шрифту *Times New Roman* розміром 14. Папір – бажано ксероксний. Для виділення окремих місць допускаються також курсив, напівжирний курсив і напівжирний шрифт. При наборі формул і виконанні таблиць, схем, діаграм, рисунків тощо рекомендується використовувати відповідні редактори.

Текст магістерської роботи необхідно друкувати на текстовому полі сторінки розміром А4, залишаючи, відповідно, *береги* таких розмірів: *лівий – 30 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.*

Абзацний відступ – 1,25.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності, щільність тексту – однаковою.

Переноси слів у тексті та заголовках структурних частин роботи не допускаються.

Робоча мова КП – українська.

Заголовки структурних частин роботи – «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «РОЗДІЛ 3», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – друкують великими літерами напівжирним шрифтом у середині сторінки

симетрично до тексту. Вирівнювання тексту по центру.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати одному пропущеному рядку.

Кожну структурну частину курсового проекту треба починати з нової сторінки. Використовуючи розрив сторінки або розрив розділу.

4.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають *арабськими цифрами* без знаку «№».

Першою сторінкою КП є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. *На титульному аркуші номер сторінки не ставлять.* На наступних сторінках роботи *номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.*

Сторінки, на яких розташовані заголовки структурних частин роботи, *нумерують наскрізною нумерацією.*

Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ», після номера *крапку не ставлять*, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Базова характеристика туристичного підприємства

Текст, текст, текст...

4.3. Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, креслення, діаграми, схеми, графіки, карти) необхідно подавати в КП безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Рисунок або креслення, розміри яких більші за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у додатках.

Ілюструють роботу за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути випадкових ілюстрацій, пов'язаних із другорядними деталями тексту. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації позначають скороченням «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації (нумеруються арабськими цифрами), між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Після підпису залишають один пустий рядок. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за тим же правилом.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї,

розміщують посилання у вигляді виказу у круглих дужках «(див. рис. 1.2.)» або зворот типу: «...як це видно з рисунка 1.2.» або «... як це показано на рисунку 2.1.». Після наведення посилання на ілюстрацію подається посилання на його джерело.

Приклад

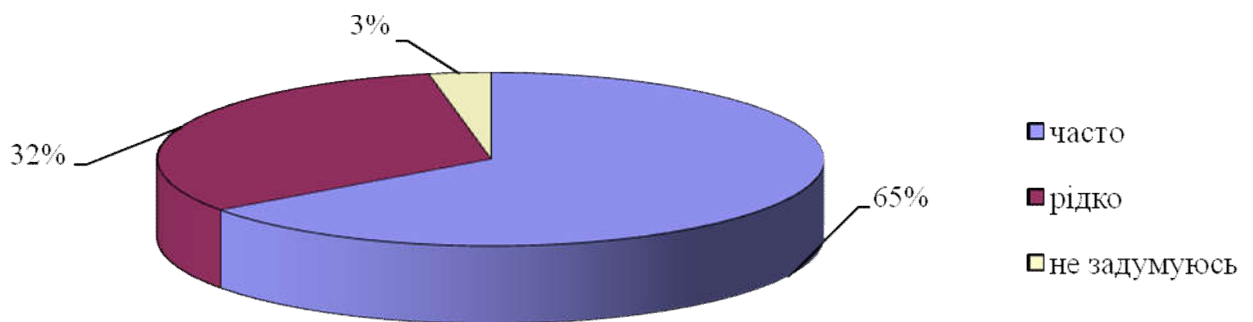

Рис. 4.1. Розподіл відповідей на запитання «Як часто Ви замислюєтесь про стан навколишнього середовища?»

Джерело: авторська розробка.

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення. Ілюстрації треба вбудовувати в текст у згрупованому вигляді, якщо вони виконані у вигляді схеми у текстовому редакторі. Якщо ілюстрації виконані в одному з графічних редакторів, то їх рекомендовано зберігати у вигляді графічних файлів з розширеннями JPG або PNG.

4.4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, подають у вигляді таблиць, які застосовують для кращої наочності та зручності порівняння показників.

Таблиці необхідно подавати в КП безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Якщо розміри таблиці більші за формат А4, її враховують як одну сторінку і розміщують у

додатках.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що подані в додатках) арабськими цифрами у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за тим же правилом. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва таблиці повинна відображати її зміст, бути точною, короткою. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Висота рядків має бути не менше 8 мм. Таблиці з усіх сторін обмежують лініями. Розділяти заголовки і підзаголовки діагональними лініями не допускається. Заголовки граф, як правило, записують паралельно рядками таблиці. При необхідності допускається перпендикулярне розташування заголовків граф.

Приклад оформлення таблиці наведено нижче.

Приклад

Таблиця 2.3

Графік завантаженості працівників ТА «_____» у липні 2017-2019 рр.

№	Години роботи	Кількість клієнтів, які обслуговані протягом доби, чол..	Ефективність роботи

Якщо текст, який повторюється у графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, – то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять риску.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку сторінок роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При цьому назву вміщують тільки над її першою частиною.

За наявності в документі невеликого за обсягом цифрового матеріалу його недоцільно оформляти таблицею, а слід давати текстом, розташовуючи цифрові дані у вигляді колонок.

4.5. Формули

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад, перша формула третього розділу (3.1).

У КП написання формул рекомендується виконувати за допомогою стандартних математичних редакторів Microsoft Office або чорнилом, тушшю, пастою чорного кольору на білому непрозорому папері.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій їх подано у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Приклад

Формула 3.2

Економічну ефективність виставок і ярмарків можна визначити за такою формулою:

$$E_e = D_p - P_v \quad (1.5)$$

де E_e – економічна ефективність виставки, ярмарки;

D_p – додаткова прибуток;

P_v – витрати на виставку.

4.6. Посилання

При написанні КП необхідно давати посилання на джерела, матеріали або окремі дані, ідеї та висновки, на основі яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячено роботу. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є наявний матеріал, який не включено до останнього видання. Посилання в тексті роботи на джерела слід позначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: ... у працях [1-7]; у працях [1; 7; 23].

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в КП, наприклад: у монографії [7, с. 48].

Посилання на ілюстрації курсового проекту вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: (рис. 1.2).

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: у формулі (2.1).

На всі таблиці КП повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: у табл. 1.2.

4.7. Переліки

Список нумерувати можна цифрами (з крапкою або з дужкою), літерами та маркерами (горизонтальною рисою).

Приклад нумерованого списку:

«В якості параметрів ефективності комунікаційної політики виступають:

- 1) кількість нових покупців;
- 2) загальна кількість покупців;
- 3) обсяг продажів і покупок;
- 4) кількість звернень».

Приклад багаторівневого списку:

«Предмет діяльності ТОВ «Комфорт» визначається Статутом, в якому обмовляються сфери діяльності підприємства:

- 1) роботи:
  - будівельні;
  - будівельно-монтажні;
  - ремонтні;
- 2) здійснення перевезень пасажирів автотранспортом:
  - внутрішніх;
  - міжнародних...».

Приклад списку з маркерами:

«Згідно з прийнятою класифікацією, у цьому класі інформаційних систем можна виділити дві групи:

- інформаційні системи офісної автоматизації (активно використовуються працівниками будь-якого організаційного рівня);
- інформаційні системи обробки знань (вбирають в себе знання, необхідні інженерам, юристам, ученим при розробці або створенні нового продукту)».

4.8. Додатки

Додатки розташовують після списку використаних джерел.

Додаток має заголовок, оформлений вгорі малими літерами з першої великої, симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком великими літерами друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Додатки мають спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок. Не допускається кольорове оформлення додатків.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

4.9. Список використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел та розміщується після висновків. Оформлюється відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила».

Література подається в алфавітному порядку за прізвищами перших авторів. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором

або виписують з каталогів та бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т.і. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Відомості про джерела, які включено до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць і вихідних даних видавництва.

4.10. Правила цитування

Приклад бібліографічного посилання подається в такій редакції:

Цитата в тексті: «...Цільове значення показника відображає конкретне значення, яке потрібно досягти» [6, с. 109].

Відповідний опис у переліку посилань:

2. Грабар Н.С. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Технології туристичної діяльності» для підготовки здобувачів, які навчаються за рівнем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», спеціалізація «Туризм» / Н.С. Грабар. – Х. : НУЦЗУ, 2020. – 41 с.

5. ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

5.1. Підготовка до захисту курсового проекту

Підготовка до захисту та захист є логічним завершенням виконання КП. Остаточний варіант роботи написаної і відповідно оформленої подаються на кафедру у визначений термін. Завідувач кафедри з'ясовує ступінь готовності роботи і рекомендує допустити до захисту.

Робота не допускається до захисту і не зараховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження. Також здобувач не допускається до захисту у випадку невиконання всіх вимог чи несвоєчасного подання КП на кафедру.

Підготовка до захисту КП полягає у виготовленні засобів для висвітлення основних результатів досліджень і підготовці доповіді виступу.

КП зберігаються на кафедрі відповідно до вимог чинного законодавства.

5.2. Процедура захисту курсового проекту

Захист КП проводиться на засіданні комісії (у складі не менше двох науково-педагогічних працівників), яка призначається керівником кафедри в терміни, визначені графіком освітнього процесу та робочим навчальним планом відповідної освітньої програми.

КП здобувач захищає прилюдно на засіданні комісії.

Захист роботи складається з таких частин:

- виступ здобувача;
- відповіді на поставлені запитання;
- завершальне слово здобувача.

Виступ складається із трьох смислових частин, які відповідають за змістом вступу, основній частині та висновкам роботи. У вступі доповіді висвітлюється актуальність досліджуваної теми, формулюють об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження. Основна частина, передусім, розкриває суть, методику й особливості організації та проведення дослідження та містить

аналіз отриманих результатів із демонстрацією кількісних та якісних показників з метою обґрунтування достовірності тверджень. У висновках наводяться головні результати дослідження і визначається теоретичне і практичне значення отриманих результатів та можливі перспективи подальших досліджень.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень.

У випадках, коли захист КП визначається незадовільним, керівник встановлює, чи може здобувач подати на повторний захист той самий проект з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему.

5.3. Критерії оцінювання курсового проекту

Результати захисту КП з дисципліни «Туристські ресурси України» визначаються за бально-рейтинговою системою з використанням трьох шкал: 1) національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна); 2) рейтингова шкала оцінювання – ECTS; 3) накопичувальна шкала – 100-бальна. (табл. 1).

Таблиця 1

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
80–89	B	добре	
65–79	C		
55–64	D	задовільно	
50–54	E		
35–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів на захисті курсового проекту.

Відмінно. КП виконаний бездоганно, своєчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми і містить елементи новизни. Теоретико-методична частина містить значний і різноманітний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію. Аналітична частина містить глибокі і всебічні дослідження зовнішнього і внутрішнього середовища досліджуваного об'єкта, автор використовує сучасні аналітичні і методологічні інструментарії, представлені авторські висновки базуються на якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі. Представлені рекомендації автора мають практичну цінність, адекватні виявленим проблемам.

Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами. Відповіді на питання правильні, стислі, аргументовані.

Добре. Тема КП розкрита, але мають місце окремі недоліки неприципового характеру. В роботі зустрічається порушення логіки у побудові дослідження, взаємозв'язок між підрозділами роботи. Аналіз літературних джерел зроблений поверхнево, відсутні узагальнення, наукова полеміка, авторські висновки, посилання на першоджерела. Дослідження проведені на обмеженій інформаційній базі, відсутні чітко аргументовані авторські висновки. Подані у роботі авторські пропозиції не містять аналітичного обґрунтування економічної доцільності їх реалізації.

Доповідь логічна, ілюструє знання теми дослідження. Наочний матеріал оформлений з огріхами. Відповіді на питання в основному правильні, здобувач добре знає предмет роботи.

Задовільно. Тема КП в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Назви окремих розділів не відповідають змісту, план дослідження незбалансований. Порушена логіка представленого матеріалу, змістовне наповнення окремих розділів не пов'язано між собою. У розділах

поверхнево і переважно описово подана інформація, що не дозволяє аргументувати зроблені авторські висновки. Розроблювальна частина має описово-декларативний характер, пропозиції обґрунтовано непереконливо. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Доповідь прочитана за текстом, здобувач не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання правильні або повні. Наочні матеріали не відображають зміст виконаної роботи.

Незадовільно. Мета КП сформульована не чітко, змістовне наповнення роботи не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка у побудові дослідження, назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Важко визначити ступінь самостійності виконання здобувачем представленої роботи. У роботі яскраво виражений компіляційний характер, відсутні посилання на використані джерела. В роботі представлений застарілий матеріал. Порушена чи відсутня логіка запропонованих заходів з проведеним аналізом об'єкта дослідження. Обґрунтування економічної ефективності запропонованих рекомендацій і пропозиції відсутні. Оформлення роботи має суттєві недоліки.

Доповідь не відображає зміст виконаної роботи, більшість відповідей на питання неточні або неправильні, здобувач не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали до захисту роботи відсутні.

6. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

1. Технологія розробки туристського продукту.
2. Специфіка організації анімаційних програм в сфері туризму.
3. Забезпечення безпеки клієнтів туристичної фірми.
4. Технологія організації музейно-виставкових експозицій.
5. Мотивація персоналу туристичного підприємства.
6. Технологія організації дитячого та юнацького туризму.
7. Проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи гостинності.
8. Інформаційні ресурси туристичного бізнесу.
9. Технологія збуту туристичного продукту.
10. Технологія організації харчування туристів.
11. Маркетингові технології в туризмі.
12. Пріоритетні напрямки розвитку сфери туризму в Україні.
13. Туристський брендінг.
14. Реклама туристських послуг.
15. Створення привабливості туристського продукту.
16. Організаційно структура і імідж туристичної фірми

7. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч./ В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур. – Харків: Видавництво «Форт», 2010. – 286 с.: іл.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм / А. Ю. Александрова – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
3. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В. М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
4. Айгистова О. В. Введение в бизнес туроперейтинга / О. В. Айгистова, Ю. В. Забаев, А. И. Сеселкин– М.: РМАТ, 1996. – 135 с.
5. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.
6. Любіцева О. О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. / О. О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О. О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2003. – 436 с.
8. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
9. Офіційний вісник України: Щотижневий збірник актів законодавства / Міністерство юстиції України. – К., 2003-2013.
10. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / під заг. ред. проф. В. К. Федорченка; Київ. ун-т туризму, економіки і права. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
11. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навчальний посібник / Т. Г. Сокол – К.: Рокор, 2001. – 200 с.

12. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник / Ін-т туризму ФПУ. – 2-е вид. / Т. Г. Сокол – К.: Музична Україна, 2002. – 256 с.
13. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності / Т.Г.Сокол; за заг.ред. Орлова В.Ф. – К.:Грамота, 2006. – 264 с.
14. Україна. Закони. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
15. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.:ХНАМГ, 2008. – 541 с.
16. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник / І. М. Писаревський, А. А. Рябєв. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 276 с.
17. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 304 с.
18. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної та 3 курсу заочної форм навчання напряму підготовки «Туризм», спеціальності «Туризм», галузі знань 0201 «Культура») / М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2011. – 48с.
19. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.020107 – «Туризм», галузі знань 0201 «Культура») / М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; Х.: ХНАМГ, 2011. – 51 с.
20. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Технологія туристської діяльності» (для студентів 2 курсу денної та 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки «Туризм») / М.В.Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; Х.: ХНАМГ, 2011. – 35 с.

21. Тонкошкур М. В. Туристське країнознавство: Підручник / М. В. Тонкошкур, М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова; Харк. нац. акад. міськ госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 475 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ecnc.nl/doc/lynx/>.
2. <http://ekosphaera.org/>.
3. <https://mtu.gov.ua>.
4. <http://www/panda/org/>.
5. www.panda.org/dcpo.
6. www.ukrmuseum.org.ua.
7. <http://unesco.org/mab>.
8. www.utis.com.ua.

Рекомендований перелік туристських регіонів і відповідних їм видів туризму
для вибору теми курсового проекту

№	Назва туристичного регіону за класифікацією ВТО	Види туризму
1	Північна Європа	Екологічний Традиційні види зимового відпочинку Риболовний Екскурсійний Круїзний
2	Південна Європа	Традиційні види літнього відпочинку Екскурсійний Круїзний Релігійний
3	Західна Європа	Екскурсійний Діловий Оздоровчо-лікувальний Сільський Релігійний Діловий Спортивний
4	Центральна і Східна Європа	Екскурсійний Традиційні види літнього відпочинку Традиційні види зимового відпочинку Етнографічний Сільський Релігійний
5	Північна Америка	Діловий Екологічний Розважальний
6	Центральна Америка	Екологічний Традиційні види літнього відпочинку
7	Карибська Америка	Традиційні види літнього відпочинку Круїзний
8	Південна Америка	Екологічний Пізнавальний
9	Африка	Екологічний Традиційні види літнього відпочинку
10	Північно - Східна Азія	Екзотичний Діловий
11	Південно - Східна Азія	Екстремальний Екзотичний Традиційні види літнього відпочинку
12	Південна Азія	Традиційні види літнього відпочинку
13	Австралія і Океанія	Традиційні види літнього відпочинку Екологічний Етнокультурний
14	Близький Схід	Релігійний Традиційні види літнього відпочинку

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науково-виробничий центр

Кафедра менеджменту

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ

з дисципліни «Технології туристичної діяльності»

на тему: «Аналіз туристичного потенціалу країн-партнерів України –

Польщі та Словенії»

Студента ____ курсу _____ групи
спеціальності «Туризм»

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Харків – 20__ рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ КРАЇНИ-ПАРТНЕРА	5
1.1. Дослідження національного туристичного ринку	5
1.2. Основи дослідження територіальної організації ринку туристичного попиту	8
РОЗДІЛ 2. ЧИННИКИ ТА УМОВИ ГЕОПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА ПОЛЬЩІ ТА СЛОВЕНІЇ	14
2.1. Характеристика стану внутрішнього ринку Польщі та Словенії (економічні, політико-правові аспекти та природно-рекреаційний потенціал) .	14
2.2. Культурно-історичний потенціал та інфраструктура	17
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СПІВПРАЦІ З КРАЇНОЮ-ПАРТНЕРОМ	23
3.1. Україно-польські та україно-словенські відносини	23
3.2. Розробка нових турів до Польщі та Словенії	26
3.3. Оцінка ефективності розробленого туру	29
ВИСНОВКИ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32
ДОДАТКИ	35

ВСТУП

Туризм відіграє одну з головних ролей у світовій економіці, забезпечуючи десятку частину світового валового продукту. Ця галузь економіки розвивається швидкими темпами і в найближчі роки стане одним з найважливіших її секторів. Щорічний приріст інвестицій в індустрію туризму становить близько 30%. Туризм є дуже впливовим на зайнятість населення. За оцінкою ВТО, зараз 100 млн. працюючих зайнято в цій галузі, а до 2005 р. кожна восьма працездатна людина у світі буде зайнята саме у цій сфері. Індустрія туризму — трудомісткий процес, тому у ньому зайняті в основному некваліфіковані робітники. Але це не означає що у туризмі не використовується висококваліфікований труд. Навпаки, сучасні світові стандарти туристських товарів та послуг разом з конкуренцією вимагають постійного підвищення кваліфікації працюючих у цій галузі.

В Україні за останнє десятиріччя кількість туристів щорічно досягає 5 - 6 млн. Низька доля України у міжнароднім обміні туристами: вона складає 0,05 — 0,06%, а в сумі доходів цієї галузі — 0,02 — 0,03%. Дуже низькі надходження від туристського обслуговування в іноземній валюті, вони не перебільшують 1% від суми річного експорту товарів та послуг, і це при тому, що міжнародний туризм є активним джерелом надходжень іноземної валюти що суттєво впливає на платіжний баланс країни. Дійсно, будь-яка країна прагне до залучення якомога більших обсягів валюти (наприклад, у Іспанії вони досягають 30% експорту), постачаючи на світовий ринок якісні туристичні послуги. Є така можливість, і досить реальна, і в нашій країні, яка має багату історію та культуру, свої неповторні традиції та звичаї. Саме на цій основі потрібно будувати діяльність туристичним фірмам. Але слід враховувати, що крім впливу на економіку, туризм впливає на соціальну і культурну середу, екологію. А останні, в свою чергу впливають на туристів.

Організація міжнародної туристичної діяльності на ринку послуг має важливе значення для туристичного підприємства.

Вищевикладене доводить актуальність теми курсової роботи “Організація міжнародної туристичної діяльності”.

Мета роботи полягає у розробленні заходів щодо підвищення ефективності організації міжнародної туристичної діяльності.

Необхідність досягнення поставленої мети зумовила визначення та вирішення таких завдань:

Об'єктом дослідження є процес організації міжнародної туристичної діяльності.

Предмет дослідження – обсяг збуту туристичної фірми ТОВ «Альфа-Тревел».

Завдання дослідження:

- провести аналіз міжнародної туристичної діяльності базового підприємства;
- розглянути шляхи підвищення міжнародної туристичної діяльності;
- виокремити можливості програми адаптивного туризму для дітей з інвалідністю;
- визначити роль і значення туристичної фірми ТОВ «Альфа-Тревел» в розвитку міжнародного туризму.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у роботі завдань було використано такі методи: єдності історичного й логічного (узагальнення теоретичних основ управління розвитком міжнародного туризму); компаративного аналізу (дослідження сучасний стан та основні тенденції розвитку міжнародного туризму); індукції та дедукції (обґрунтування необхідності впровадження соціальних інновацій у розвитку міжнародного туризму); абстрактно-логічний метод (узагальнення теоретичних напрацювань, пошуку перспективних напрямів розвитку міжнародного туризму).

Інформаційною базою роботи є вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, довідкова література, законодавчі акти та проектні документи, спрямовані на розвиток інклюзивного туризму, статистичні та аналітичні дані профільних міністерств України, органів державного управління, органів місцевого

самоврядування та громадських організацій.

Наукова новизна одержаних результатів роботи полягає в розробленні та обґрунтуванні теоретичних і практичних рекомендацій щодо перспективних напрямів розвитку міжнародного туризму .

ГРАБАР Наталія Сергіївна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсового проекту з дисципліни

«ТЕХНОЛОГІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для здобувачів, які навчаються за рівнем вищої освіти «бакалавр»

напрямок підготовки 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм»

спеціалізація «Туризм»

Підписано до друку 31.08.2020 р.

Формат 60x84 1/16. Обл.-вид. арк. 0,7.

Гарнітура Таймс. Тираж 50 прим. Замовлення № 152

Віддруковано з оригінал-макета у друкарні “БУКЛАЙН”

61050, м. Харків, вул. Катеринська, 46.

Тел. (099) 604-49-45

www.bookline.online